

ΔΙΑΘΗΚΑΙ

ΤΩΝ

ΑΕΙΜΝΗΣΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

ΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΕΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1887

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐκδίδοντες τὰς διαθήκας τῶν ἀειμνήστων εὐεργετῶν τῶν Ἰωαννίνων, τῆς ἀπανταχοῦ τηλαυγοῦς ταύτης κεφαλῆς τῆς Ἠπείρου, νομίζομεν ὅτι ἐπιτελοῦμεν καθῆκον οὐ μόνον πρὸς τὴν ἱερὰν αὐτῶν μνήμην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, ἣτις δέον νὰ γινώσκῃ αἰωνίως τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ἀγαθοεργίας τῶν τιμαλφεστάτων τέκνων της. Ἡ ἱστορία ἡμῶν ἀπὸ πολλῶν ἤδη γενεῶν δὲν ἔχει ὁμολογουμένως νὰ ἐπιδείξῃ εὐγενεστέρους καὶ καρπιμωτέρους ἀγῶνας ἢ τοὺς φιλοτίμους μόχθους τῶν πατέρων ἐκείνων, οἵτινες ἐμπεφορημένοι ἐνθέου ἔρωτος πρὸς τὴν γενέθλιον αὐτῶν ἐστίαν καὶ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἐν ξένη γῆ κατατρυχόμενοι ἠδυνήθησαν νὰ συγκομίσωσιν ἐντίμους καρποὺς ἵνα παραδώσωσιν ἡμῖν αὐτοὺς ὡς ἐφόδια πρὸς τὴν χριστιανικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν σωτηρίαν. Ἐστω ἀθάνατος καὶ εὐλογημένη ἡ σεπτὴ μνήμη τῶν φιλοστόργων τούτων γονέων, εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν ὁποίων ὀφείλομεν τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ τὴν παρηγορίαν, τὸν σπόρον τοῦ εὐγενοῦς ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῶν χρηστῶν ἐλπίδων ἐν τῷ μέλλοντι!

Δημοσιεύομεν ὧδε τὰς ἱερὰς αὐτῶν ἐντολάς χωρὶς νὰ ἀναγράψωμεν ἄλλο τι περὶ τοῦ βίου των, διότι τίς ἀγνοεῖ, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἔζησαν ἀφανῶς καὶ ἐν χριστιανικῇ ταπεινοφροσύνῃ ἵνα ἀποθάνωσιν ὡς στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς ἄφωνοι μάρτυρες τοῦ κηρύγματός Του; Ἐπειτα τίς ἡ χρεῖα λόγων καὶ ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων εἰς τοὺς εὐεργέτας τούτους, ὧν ἡ μὲν ζωὴ ὑπῆρξεν ἐμπράκτως τε καὶ κατὰ διάνοιαν διηνεκῆς καὶ ἐνθερμος ἀφοσίωσις εἰς τὴν πατρίδα, ὁ δὲ θάνατος ἐφάνη ὡς λαμπρὰ ἀποκάλυψις ψυχικῶν προτερημάτων ἀξίων αἰωνίας λατρείας καὶ μακαριότητος; Αἱ διαθήκαι αὐτῶν εἶνε ἀληθῶς τὸ καθαρῶτατον κάτοπτρον τοῦ βίου των καὶ τὸ εὐγλωττότατον ἐγκώμιον τῆς ἀρετῆς των. Μία καὶ ἡ αὐτὴ ψυχὴ διαπνέει αὐτὰς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἡ πνοὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, τοῦ θερμοῦ ζήλου πρὸς τὰ καλὰ καὶ τῆς πατρικῆς φιλοστοργίας. Οὐδὲν ἀναγράφεται ἐν αὐταῖς περὶ τῶν ἀνεκδιηγῆτων

πικριῶν καὶ ταλαιπωριῶν, δι' ὧν οἱ εὐσεβεῖς ἐκεῖνοι πατέρες ἠδηνήθησαν νὰ συλλέξωσι τοσοῦτους καρπούς ἵνα θρέψωσι καὶ ἐξευγενίσωσι τὰ τέκνα τῆς πατρίδος, ἵνα σώσωσι τὰ ὄρφανὰ καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τῆς δυστυχίας καὶ ἵνα χορηγήσωσι τὰ πρὸς νοσηλείαν καὶ θεραπείαν τῶν ἀσθενούντων. Πάντες ὑπέστησαν μαρτυρικῶς τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας, κατεπάλαισαν τὴν πενίαν καὶ τὴν ἄλλην κακοδαιμονίαν χωρὶς νὰ ρήξωσιν ποτε φωνὴν ἐπιδείξεως ἢ ἀγανακτήσεως καὶ κατεφρόνησαν μαρτυρικῶς τῶν κινδύνων μόνον ἵνα ἀνακουφίσωσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν κακώσεων σκληρᾶς τύχης καὶ ἀπὸ τοῦ βάρους μακραίωνος ὀρφανίας. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἄλλαι πόλεις καὶ ἄλλοι λαοὶ ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσι πλουσιωτέρους εὐεργέτας, ἔργα καὶ ἰδρύματα αὐτῶν μεγαλοπρεπέστερα, καρπούς πολὺ δαψιλεστέρους καὶ γονιμωτέρους ἴσως, ἀλλ' ἡ αἰωνία ὑπεροχὴ τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν πατέρων ἔγκειται ὁμολογουμένως ἐν τῇ βαθύτητι τῆς ἀγνῆς προαιρέσεως καὶ τοῦ φρονήματος, ἐν τῇ θαυμαστῇ καρτερίᾳ τῶν πόνων καὶ τῶν κακοπαθειῶν καὶ ἐν τῇ ἐνθουσιώδει πίστει εἰς τὴν ἀγιότητα τοῦ σκοποῦ. Διὰ τοῦτο αἱ διαθήκαι αὐτῶν δὲν εἶνε μόνον τεκμήρια τῆς ψυχικῆς εὐγενείας καὶ καλοκάγαθίας των, ἐφ' αἷς ὀφείλομεν αὐτοῖς αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ μνημεῖα μαρτυροῦντα τὴν ἀπαράμιλλον ἐγκράτειαν αὐτῶν καὶ αὐταπάρνησιν. Εἶθε νὰ χρησιμεύσωσιν αὐταὶ εἰς πᾶσαν γενεάν ὡς κέντρα καὶ παραδείγματα πατρικῶν ἀρετῶν, δι' ὧν μόνον εἶνε ἐφικτὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ.

Αἱ διαθήκαι αὐταὶ ἐκδίδονται ἀκριβῶς ὡς εὐρέθησαν συντεταγμέναι ἄνευ γραμματικῶν διορθώσεων. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα ἀρχαῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλέη κληροδοτηθέντα εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννιτῶν εἴτε διὰ διαθηκῶν, αἵτινες ἀπώλοντο, εἴτε ἄνευ τοιοῦτων. Παρελείφθη μόνον ἐνταῦθα ἡ διαθήκη τῶν κορυφαίων τῆς Ἡπείρου εὐεργετῶν, τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ, διότι αὕτη ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐκδεδομένη ἐν ἰδίῳ τεύχει ἑλληνιστῆ καὶ ῥωσιστῆ!

XVI

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΣΤΑΘΗ ΛΕΟΝΤΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΤΟΥ

(Ἀντίγραφον ἐξ ἀντιγράφου ἀνεπισήμου).

Ὁ ὑπόφαινόμενος Στάθης Λεοντίου Ἰωαννίτης ἀκούων καθ' ἑκάστην τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου λέγοντος « γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἧ ὁ θάνατος ἔρχεται » καὶ φοβούμενος τὸ ἄωρον καὶ ἀπροσδόκητον τοῦ θανάτου, σώας ἔχων τὰς φρένας μου καὶ τὸν νοῦν μου ὑγιᾶ, κάμνω τὴν παροῦσάν μου διαθήκην, καὶ πρῶτον μὲν συγχωρῶ ὅσους μὲ ἠδίκησαν λόγῳ ἢ ἔργῳ, ζητῶν καὶ ἐγὼ παρ' ὅλων ὅσους ἠδίκησα λόγῳ ἢ ἔργῳ ἀπὸ καρδίας τὴν συγχώρησιν. Ἐπειτα δὲ διατάττω ὡς ἐφεξῆς ἅπασαν τὴν χρηματικὴν κατάστασίν μου, συνισταμένην εἰς Βενέτικα εἰκοσιτρία ἀριθ. 23, Μέντζικα ἐννέα 9, ῥωσικὰ χρυσᾶ δέκα 10, Ναπολεώνια ἑνδεκα 11, λίρας ὀθωμανικὰς δώδεκα 12 καὶ $\frac{1}{2}$ ὁμοίας τῆς Ἀγγλίας μισὴ $\frac{1}{2}$, σταυρωτὰ τρία 3, πεντέφραγκα τέσσαρα 4, ρούβλια ἀργυρᾶ τρία 3, ἀμερικανικὸν ἓν 1, μπάβαρον ἓν 1, πεντάδραχμον ἓν· αὐτὰ τὰ χρήματα, ἐπαναλαμβάνω, τὰ ἀφίνω εἰς τὴν Κάσαν τῶν ἐλεῶν τῆς πόλεως Ἰωαννίνων, ὁ τόκος τῶν ὁποίων θέλει δίδεται παρὰ τῶν ἐντιμοτάτων ἐπιτρόπων εἰς ἐλεημοσύνας καὶ λοιπὰ ἀγαθοεργήματα. Τὸ δὲ ὀσπήτιόν μου κείμενον εἰς μαχαλὰ σαράι καὶ συνορεῦον ἐξ ἑνὸς μέρους μὲ τὸ τοῦ Κορου-

βέση καὶ Ῥέκα καὶ ἐξ ἄλλου μὲ τὸ ἄλπαναριόν, τὸ ἐπώλησα οἰκειοθελῶς καὶ εὐχαρίστως διὰ τακτικοῦ χουτζετίου εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐπιλεγομένην τοῦ Ἀρχιμανδρείου. Αὕτη ὑπάρχει ἡ οἰκειοθελής καὶ ἀπαρχίαστος τελευταία διαθήκη μου, ἣτις ὑπογραφεῖσα παρ' ἐμοῦ καὶ μαρτυρηθεῖσα παρα τῶν κάτωθεν ἐντίμων μαρτύρων, ἐπεκυρώθη καὶ παρὰ τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου ἁγίου Ἰωαννίνων καὶ Βελλᾶς κυρ. Παρθενίου ἵνα ἔχη τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης.

Τῆ 28 Μαΐου 1859 Ἰωάννινα.
